

VALTAKUNNALLISTEN ALUEIDENKÄYTTÖTAVOITTEIDEN UUDISTAMINEN

Pohjois-Savon ELY-keskuksen lausunto

ELY-keskus pitää hyvin tärkeänä, että valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden uudistamisen prosessin alkuvaiheessa on mahdollista kommentoida lähtökohtia, tavoitteita ja valmistelua koskevia asioita.

Alustavassa suunnitelmassa on ilmoitettu tahtotila, jossa pyritään aiempaa tarkemmin rajatumpiin ja keskeisiin valtakunnallisiin näkökohtiin. Haasteena uudistamisessa on se, miten valtakunnalliset tavoitteet saadaan ilmaistua nykyistä täsmällisemmin ja konkreettisemmin ja samalla niiden olisi oltava toteutettavissa alueellisesti paikallinen toimintaympäristö huomioiden. Tahtotila on oikea, mutta tavoitteiden tulee pysyä riittävän ylätasolla, että alueelliset keinot tavoitteiden saavuttamiseksi ovat järkeviä hyvin erilaisten alueiden kehittämisen näkökulmasta. Uudistamistyössä tulee huomioida Valtioneuvoston uudistetut Valtakunnalliset alueiden kehittämisen painopisteet vuosille 2016–2019 (25.2.2016). Alueilla valtion toiminnan tulee olla johdonmukaista ja samaan suuntaan ohjaavaa. VATit ovat olennainen osa suunnittelujärjestelmää, jolloin kytkeä muihin suunnitelmiin ja strategioihin on erityisen tärkeää kaikilla tasoilla.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat osa maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää. Alueellisesti ELY-keskuksen kannalta niillä on ollut merkitystä osana alueiden käytön suunnittelua, jossa huomioidaan valtakunnallisesti merkittävät asiat. Keskeisimmät valtakunnalliset tavoitteet alueiden käytölle ovat ELY-keskuksen näkökulmasta kestävä kehitys ja hyvä elinympäristö. Tavoitteiden avulla on tarkoitus varmistaa valtakunnallisesti merkittävien asioiden huomioonottaminen kaavoituksessa ja valtion viranomaisissa. Alueelliset ja paikalliset erityispiirteet ja muiden tavoitteiden luominen, yhteensovitus ja ratkaisu tulee tehdä alueella. Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tulee katsoa kokonaisuutta yli eri sektoreiden. Tässä kokonaisuudessa tulee huomioida elinkeinojen kehittyminen pitkällä tähtäimellä siten, että myös muut alueidenkäyttötavoitteet voivat toteutua. Onnistuneessa alueellisessa maankäytön strategisessa ohjauksessa edistetään elinvoimaisuutta, kilpailukykyä, ekotehokkuutta, viisasta liikkumista ja yhtenäisyyttä. Tällöin saavutetaan myös tavoitteiden toteutumisen edellytyksenä oleva sitoutuminen asiaan.

Muuttuvassa alue- ja valtionhallinnon rakenteessa VATEilla on edelleen merkittävä rooli. Niillä varmistetaan kaavoituksen hyvää laatua ja yhtenäistetään käytäntöjä valtakunnan tasolla. Tietyt reunaehdot kaavoitusvallan käytölle varmistavat valtakunnallisesti merkittävän yleisen edun huomioon ottamisen ja tuovat vastuullisuutta kaavoitukseen. VATien merkitys alueellisessa toiminnassa on näkynyt tähän saakka mm. seuraavien asioiden merkityksen korostumisessa: luonto- ja kulttuuriympäristön arvot, yhdyskuntarakenteen kehitys kaupunkiseuduilla, ympäristön pilaantumisen ehkäisy ja tärkeimpien liikenneyhteyksien varmistaminen. Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tulee tukea jatkossa kokonaisuutena hyvää aluekehitystä.

Ylijohtaja Kari Virranta

Johtaja Jari Mutanen

TIEDOKSI

POS ELY Kirjaamo